

СХВАЛЕНО

Рішення педагогічної ради

Протокол від _____ 2021 року № _____

Голова педагогічної ради _____ А.А. Вовк

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ КЗ «БОРОВКІВСЬКА СЗШ І-ІІІ СТ»

від _____ 2021 року № _____

Директор _____ А.А. Вовк

Освітня програма

І ступеня освіти (3 - 4 класів)

КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ “БОРОВКІВСЬКА СЗШ І-ІІІ СТУПЕНІВ” ВЕРХНЬОДНІПРОВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

на 2021-2022 навчальний рік

2021

Освітню програму для І ступеня (3 - 4 клас) КЗ “БОРОВКІВСЬКА СЗШ І-ІІІ СТ” на 2021-2022 навчальний рік, розроблено на виконання Законів України «Про освіту», «Про

повну загальну середню освіту», Постанов Кабінету Міністрів України від 20.04.2011 №462, від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (зі змінами), від 23.11.2011р. №1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» за Типовою освітньою програмою для 3-4 класів початкової школи, розробленої під керівництвом Савченко О.Я., затвердженою наказом МОН України від 08.10.2019 року №1273.

У освітній програмі I ступеня (3 - 4 клас) КЗ “БОРОВКІВСЬКА СЗШ I-III СТ” на 2021-2022 навчальний рік визначено змістові лінії; очікувані результати навчання та відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу. Навчальний план визначає тижневий обсяг навчального навантаження здобувачів освіти. Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв’язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмій в особистому і суспільному житті людини;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в

групі спостерігати та досліджувати, формувати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного з здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими людьми.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Освітньої програми рекомендується використовувати **внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки**, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – *фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої*.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формуального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 3-4 класах підлягають формуальному та підсумковому (тематичному і завершальному) оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх

нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. *Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації мети і завдань початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.*

Здобувачі початкової освіти 4 класу проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 3-4 класів складає 1820(1855) годин/навчальний рік:

- для 3-го класу – 910 (945) годин/навчальний рік,
- для 4-го класу – 910 годин/навчальний рік,

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів урахувані санітарногігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1 класі – 35 хвилин, у 2 класі - 40 хвилин. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Робочий навчальний план зорієнтований на роботу початкової школи за 5- денним навчальними тижнем.

Навчальний план школи I ступеня (3-4 кл.)

Назва освітньої галузі	Навчальний предмет	Кількість годин на тиждень		
		3 клас	4 клас	3-4 кл.
Інваріантний складник				

Мовно-літературна	Українська мова	3,5	3,5	7
	Літературне читання	3,5	3,5	7
Іншомовна	Англійська мова	3	3	6
Математична	Математика	5	5	10
Природнича, громадянська й історична, соціальна та здоров'язбережувальна галузі	Я досліджую світ	3	3	6
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	2
Інформатична	Інформатика	1(2)	1	2(3)
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	2
	Образотв. мистецтво	1	1	2
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	6
Усього		25	25(26)	50(51)
Варіативний складник		1	1	2
Українська мова		0,5	0,5	1
Літературне читання		0,5	0,5	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження		23/805	23/ 805	46/1610
Загальнорічна кількість навчальних годин		26/910 (27/945)	26/910	52/1820 (53/1855)

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

1. Мовно-літературна
2. Іншомовна
3. Математична
4. Природнича, громадянська й історична, соціальна та здоров'язбережувальна
5. Технологічна
6. Інформатична
7. Мистецька
8. Фізкультурна

1.«Мовно-літературна» освітня галузь реалізується через вивчення навчальних предметів: - Навчання грамоти;
- Українська мова;

- Літературне читання.

2. «Іншомовна» освітня галузь реалізується через вивчення навчального предмету «Англійська мова».
3. «Математична» освітня галузь реалізується через вивчення навчального предмету «Математика».
4. «Природнича, громадянська й історична, соціальна та здоров'язбережувальна» освітня галузь реалізується через вивчення навчального предмету «Я досліджую світ».
5. «Технологічна» освітня галузь реалізується через вивчення навчального предмету «Дизайн і технології».
6. «Інформатика» освітня галузь реалізується через вивчення навчального предмету «Інформатика».
7. Мистецька освітня галузь реалізується через предмети вивчення за окремими види мистецтва: - Музичне мистецтво;
- Образотворче мистецтво
8. «Фізкультурна» освітня галузь реалізується через вивчення навчального предмету «Фізична культура».

Варіативна складова навчального плану школи I ступеня КЗ «БОРОВКІВСЬКА СЗШ I-III СТ» призначена для доповнення, поглиблення змісту окремих розділів предметів, містять додаткові споріднені розділи, що не включені до навчальних програм, знайомлять учнів із галузями знань, не представленими в змісті окремих предметів. З метою створення умов, що сприяють появі інтересу до читання варіативна складова передбачає введення Української мови у 3 класі-0,5 год., 4 класі-0,5 год., Літературне читання у 3 класі — 0,5 год., у 4 класі — 0,5 год.

Форми організації освітнього процесу

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- моніторинг виконання навчальних планів та освітньої програми, якості компетентностей учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення; моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;

□ створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.